

Jeg forstaaer ikke, hvordan begge disse Ting kan forenes. Jeg kunde derfor forstaa, om det ærede Medlem sagde: Nu gennemfører vi disse Love, fordi de betyder et Fremskridt hen mod en Selvstændiggørelse af Menigheden, den Menighed, der en Gang skal staa paa egne Ben, naar Bruddet sker. Det vilde være konsekvent, og der vilde deri ikke være noget i Retning af Uærlighed, eller hvad det var for Udtryk, det ærede Medlem brugte — det var i alt Fald meget stærke Udtryk, han brugte; han talte jo om at „Skinhellighed“ og „falsk Skinhellighed“ kommer frem; hvis de kirkelige Organer har noget som helst med det kristelige at gøre.

Naar det ærede Medlem fremhævede den aandelige Blufærdighed, hvormed endnu nogle Mennesker holder sig borte fra Deltagelse i kirkelige Valg, fordi de føler med sig selv, at de har intet med Kirken at gøre, saa paaskønner jeg i høj Grad dette Forhold, og jeg finder, at denne aandelige Blufærdighed er en smuk Egenskab ved det danske Folk — men naar det ærede Medlem samtidig vil have, at de Organer, der skal være Folkekirkens og bidrage til at føre det aandelige Liv hen mod den Frihed, som han ønsker, nemlig Adskillelsen mellem Stat og Kirke, altsaa Selvstændiggørelsen af Kirken aandeligt talt, ikke maa have noget med Kristendom at gøre, fordi der maa ikke være noget i dem, der minder om det kirkelige, saa forstaaer jeg ham ikke. Jeg ser tværtimod saaledes paa det, at det er en højst besynderlig Organisation af den danske Folkekirke, hvor det kirkelige og kristelige ikke maa komme frem.

Jeg slutter derfor de almindelige Bemærkninger, jeg her har fremsat overfor det ærede Medlems Opfattelse, med at udtale, at mit Parti med Glæde medvirker til Gennemførelsen af disse Lovforslag. Jeg vil udtale Haabet om, at det maa lykkes den nuværende Kirkeminister at føre denne Sag igennem. Og da den ærede Ordfører for Socialdemokratiet udtalte sig mere personligt om den nuværende Kirkeministers tidligere Virksomhed, vil jeg ogsaa udtale mig paa samme Maade og sige, at det er et Ønske og et Haab fra min Side, at netop den nuværende Kirkeministers Navn maa komme til at staa under disse Love, fordi jeg mener, at han fuldt ud har fortjent at sætte sit Navn under dem. De vil føre det danske Folks samlede Kirke ind i ordnede Forhold. Den Kirkepolitik, om man vil kalde det saa, som han har ført frem, siden han første Gang forelagde sit Forslag om Menighedsraad, har været en Lykke for

det danske Kirkefolk. Det er mere og mere erkendt. Som det blev nævnt af det ærede Medlem: de, der tidligere maaske saa med Mistro paa dette, har set, hvilken betydelig Styrkelse det var for den danske Kirke, at man betroede Folket, der tidligere ikke havde Lov til at beskæftige sig det mindste med den Kirke, som var dets Folkekirke, denne Kirkes Interesser, lagde dem i dets Haand, saaledes at det virkelig kunde gribe ind. Jeg forstaaer saa overmaade vel, at den ærede Kirkeminister ønsker at føre dette, som er et sandt kirkeligt og demokratisk Princip, videre ud, saaledes som det sker gennem disse Love, og jeg vil inderlig haabe for ham, at han kan faa dem gennemført.

Jeg kan for mit Vedkommende tilføje, at skønt jeg vistnok efter det ærede Medlem Hr. Borgbjergs Mening nærer meget konservative Anskuelser, har jeg aldrig i mindste Maade haft nogen Mistro overfor et Lovgivningsarbejde af den Art, og jeg har aldrig set, at der var nogen Modsetning mellem et saadant Lovgivningsarbejde og den Linie, der betegnes ved de grundtvigske Frihedslove. Man har tidligere med god Grund givet Minoriteterne Sikringsmidler mod, at de blev overvældet. Vi, der ønsker at give Kirken som Helhed Indflydelse paa sine Forhold, vi maa ogsaa ønske at sikre den mod Minoriteterne, saaledes at de ikke umuliggør, at Helkirken bliver bevaret som evangelisk-luthersk Kirke. Nogle siger, at man skal fortsætte med disse Frihedslove ved at gennemføre Ritualfrihed og Lærerfrihed. Men jeg vil gøre dem, der ønsker dette, opmærksomme paa, at medens de tidligere Frihedslove ikke krænkede Folkekirken som evangelisk-luthersk — de sikrede kun Minoriteternes begrundede Ret —, saa betyder en Lovgivning, der fører til Ritualfrihed eller Lærefrihed, en Krænkelse af Hovedmassen af Kirkens Medlemmer, en Undergravelse af deres Væren i Kirken, fordi denne Kirke da ikke længer bliver en Kirke.

Men dermed er ingenlunde sagt — det viser ogsaa det Udvalg fra 1916, som det ærede Medlem pegede paa —, at vi, der ønsker Kirken organiseret videre, ikke skulde have Sans for Frihed for dem, der ønsker aandeligt talt at staa paa egne Ben. Jeg har været med til at gennemføre en Lov om Frimenighedens Ret til at bruge Folkekirkens Kirker, og jeg er villig til, hvad Dag det skal være, hvis det ærede Medlem vil tage det Spørgsmaal op, at virke for, at Frimenighederne faar deres Kvotadel af de kirkelige Ejendomme. Vi betragter ganske vist ikke disse Ejendomme som Statens